

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΓΝΗΣΙΩΝ ΟΡΘΟΔΟΞΩΝ ΧΡΙΣΤΙΑΝΩΝ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ ΩΡΩΠΟΥ ΚΑΙ ΦΥΛΗΣ

«Εργαστήριο Ἐκκλησιοποιημένης Εἰκονογραφίας»

ΕΙΚΟΝΟΛΟΓΙΚΗ

Εργαστη-
ριακές

Σημει-
ώσεις

ΣΥΜΒΟΛΗ

ΤΡΙΜΗΝΙΑΙΑ ΕΚΔΟΣΙΣ • ΔΙΑΝΕΜΕΤΑΙ ΔΩΡΕΑΝ

Λεωφ. Φυλῆς 18, Δημοτική Ἐνότης Φυλῆς

Ἀριθμός τεύχους 29

Σεπτέμβριος - Νοέμβριος 2021

Παναγία - Ἔπος '40

«Αναρίθμητες οἱ ἱστορίες τῆς παρουσιάσεως
τῆς Εὐλογημένης Παρθένου εἰς στρατιώτας, εἰς τὸ μέτωπον»

Ἔγγραφο Νο 306

Βρετανική Πρεσβεία
9 Δεκεμβρίου 1940
ΑΘΗΝΑΙ

«Κύριέ μου,

εἰς τὴν ἐπιστολὴν μου Νο 293, τῆς 23ης Νοεμβρίου, ἀνέφερα τὴν εὐρέως παραδεχομένην πίστιν ἐδῶ, ὅτι ὁ ἐλληνικὸς Στρατὸς ἀπολαμβάνει τῆς ἰδιαίτερας Προστασίας τῆς Παναγίας τῆς Τήνου καὶ ὅτι οἱ Νίκες του, οἱ ὁποῖες δύνανται ἀσφαλῶς νὰ ὀνομασθοῦν θαυματουργικές, ὀφείλονται εἰς τὴν ἐπέμβασίν Της.

Αὕτῃ ἡ πίστις ἔχει γίνεи τώρα πεποίθησις καὶ ὑπάρχουν ἀναρίθμητες ἱστορίες τῆς παρουσιάσεως τῆς Εὐλογημένης Παρθένου εἰς στρατιώτας, εἰς τὸ μέτωπον, ἐνθαρρύνοντάς τους εἰς τὴν μάχην, μὲ ὑποσχέσεις, ὅτι ἡ ἱεροσουλία ποῦ ἔγινε ἀπὸ τοὺς ἰταλοὺς εἰς τὸν Ναὸν Της, κατὰ τὴν Ἑορτὴν τῆς Κοιμήσεως, θὰ ἐτιμωρεῖτο ἀπὸ μία μεγάλη ἡττα...

Φαίνεται ἀσύνηθες νὰ ἀφιερώνω μία ἐπίσημη ἐπιστολὴ σὲ τοιοῦτο θέμα, ἀλλὰ δὲν ὑπάρχει ἀμφιβολία, ὅτι ἡ πεποίθησις ὅτι ὑποστηρίζεται ἀπὸ ὑπερφυσικὴ βοήθεια ἔχει συμβάλει πολὺ εἰς τὴν ἐνθάρρυνσιν τοῦ Ἑλληνικοῦ στρατιώτου, εἰς τὴν ἀκούραστον ἐπιδιώξιν του διὰ νίκην καὶ τοῦ ἐλληνικοῦ λαοῦ εἰς τὸν ἐνθουσιασμόν του, διὰ τὸν πόλεμον...

Ἡ ἐπίθεσις κατὰ τῆς «Ἑλλης» στὴν Τήνο ἀπεδείχθη πράγματι ἓνα σοβαρὸ λάθος, διὰ τὸ ὁποῖον πρέπει νὰ μετανοοῦν οἱ Ἴταλοι τώρα σκληρά.

Ὅχι μόνον ἔνωσε τὴν Ἑλλάδα, ἀλλὰ τὴν ἐβοήθησε ἀπὸ τὴν ἀρχή, μὲ τὴν πεποίθησιν ὅτι τὰ ὅπλα της ἐβοηθοῦντο θαυματουργικῶς -μία πεποίθησις, ἡ ὁποία εἰς αὐτὴν τὴν χώραν τῶν ἰσχυρῶν καὶ βαθέων θρησκευτικῶν παραδόσεων ἔχει ἀνεκτίμητη ἀξία.

Ἐχω τὴν τιμὴν νὰ παραμένω μὲ τὸν μεγαλύτερον σεβασμόν, κύριέ μου, ὁ πλέον ταπεινὸς καὶ πλέον πιστὸς ὑπηρέτης Σας».*

* Ἡ ἐπιστολὴ ἀπευθύνθηκε
στὸν Ὑπουργὸ Ἐξωτερικῶν τῆς Ἀγγλίας

Μνήμη τοῦ Ἀγίου ἐνδόξου Ἀποστόλου, Εὐαγγελιστοῦ καὶ Προστάτου τῶν Ἀγιογράφων Λουκᾶ

Κυριακή, 18ῃ Ὀκτωβρίου 2021 ἐκκλ..ήμ.

Μὲ ἐκτενὴ ἀναφορά, τὸ Ἑργαστήριό μας τίμησε καὶ ἐφέτος, τὸ κατὰ δύναμιν, τὸν Προστάτη του, ὅπως καὶ ὅλων τῶν Ἀγιογράφων, ἐνδοξοῦ Ἀπόστολο, Εὐαγγελιστὴ καὶ «ζωγράφο πανάριστο τῆς Θεοτόκου Μητρὸς» Λουκᾶ, τὸν ἱατρό.

Ἡ ἱερὴ Μνήμη Του συνέπεσε ἡμέρα Κυριακὴ καὶ τὸ Ἑργαστήριό μας προσέφερε Ἀρτοκλασία, στὴν ἱερὰ Μονὴ Ἀγίων Κυπριανοῦ καὶ Ἰουστίνης, κατὰ τὴν ὁποία μνημονεύθηκαν «ἅπαντα τὰ Μέλη» του.

Ἐπίσης, ἀναρτήθηκε σημαντικὴ παλαιότερη Ὁμιλία τοῦ Σεβασμ. Μητροπολίτου μας κ. Κυπριανοῦ, μὲ θέμα τὸν μεγάλον Ἅγιον καὶ τὴν ἐξ Αὐτοῦ ἀγιογράφησιν τῆς πρώτης Εἰκόνας τῆς Θεομήτορος:

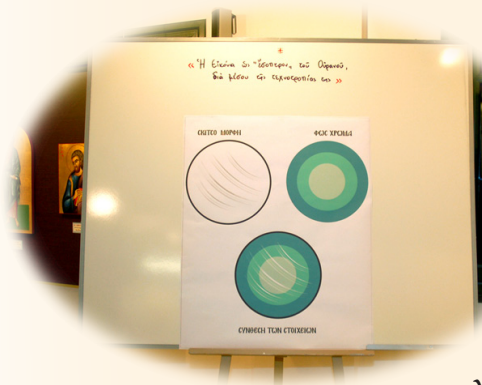

«Ἡ Εἰκόνα ὡς “ἔσοπτρον” τοῦ Οὐρανοῦ, διὰ μέσου τῆς τεχνοτροπίας της»

Μέρος Γ'

Εισηγήσεις, τοῦ Ἀγιογράφου κ. Φιλίππου Μαρκοπούλου,
κατὰ τὴν διάρκεια τῆς Ἐκθέσεως Ὁρθοδόξου Ἀγιογραφίας
«Εἰκόνα καὶ Ἐλπίδα: Τὸ Κολιμπρὶ καὶ ἡ Εὐθύνη μας»,
στὸ Δημοτικὸ Ὡδεῖο Φυλῆς, στὰ Ἄνω Λιόσια Ἀττικῆς

Σάββατο 18.11/1.12.2012

...Στὸν πίνακα μπορούμε νὰ
δοῦμε ὅλη αὐτὴν τὴν ἀναφορά.

Θὰ δοῦμε ὅτι τὸ σκίτσο πε-
ριέχει μία σκοτεινὴ γραμ-
μή. Ἐδῶ ἔχουμε οὐσιαστι-
κὰ τὸ τυπικὸ σχέδιο μιᾶς
σφαίρας. Πῶς θὰ τὸ κάνα-
με, πῶς θὰ τὸ βλέπαμε Ἀγι-
ογραφικά; Πῶς ἡ βυζαντινὴ
γλῶσσα δηλαδὴ καταγράφει μὲ
τὸν δικό της τρόπο;

Ἔχουμε τὸ σκίτσο μας: ζωγραφίζουμε μία σφαῖρα μὲ μία σκοτεινὴ
γραμμὴ καὶ οἱ γκρίζες ὑπονοοῦν τὶς φωτεινές, τὶς λευκές γραμμές. Ἄν
ἔμενε μέχρι ἐκεῖ, θὰ ἦταν ἓνα ἐπίπεδο σκίτσο. Στὴν συνέχεια (ὅμως),
μὲ τὰ τρία φῶτα, τὰ ὁποῖα εἶπαμε ὅτι κατὰ σύμβαση δηλώνουν τὸ
μέν σκοτεινὸ τὸ πρὸ πίσω (σημεῖο) καὶ τὸ φωτεινὸ τὸ πρὸ μπροστά,
μποροῦμε σιγὰ σιγὰ καὶ ἐκπαιδευόμαστε(;) νὰ ἀποκτήσουμε καὶ μιὰ
αἴσθηση τοῦ βάθους, καὶ εἰδικὰ σὲ πρὸ σύνθετα θέματα αὐτὸ εἶναι
πολὺ πρὸ προφανές.

Όταν, λοιπόν, έχουμε τὸ σκίτσο καὶ τὸ φῶς-χρῶμα, -τὸ ὁποῖο εἶπαμε ποῦ ἀντιστοιχεῖ καὶ τί συμβολίζει-, σὲ μία ἔνωση, τότε ἔχουμε μὲ τὸν πιὸ λιτὸ τρόπο τὴν πιὸ πλήρη ἐκφραση σχέσης καὶ αὐτὸ εἶναι ποῦ δέχεται στὴν Εἰκόνα, ὅτι κάθε στοιχεῖο ἔχει αὐτὸν τὸν χαρακτήρα (σχέσης).

Τώρα, εἴπαμε, ὅτι τὸ φῶς παίζει τὸν ρόλο τῆς τρίτης διάστασης.

* * *

Ἄς δοῦμε λιγάκι καὶ τὸ χρῶμα. Τὸ χρῶμα θὰ ὑπακούσει, ὅπως εἴπαμε, στὰ ὅρια τῶν ιδιοτήτων τοῦ χρυσοῦ, δηλ. θὰ ὑπάρχει ἐκεῖ μὲ ἓνα τέτοιο τρόπο, ποῦ νὰ μὴν ἀλλάζει τὴν ἀρχικὴ ἐντύπωση, τὴν ὁποία μᾶς δίνει τὸ χρυσό.

Τὸ χρυσό μᾶς δίνει μιὰ ἐντύπωση γύρω ἀπ' τὸ κίτρινο. Τὰ χρώματα ποῦ θὰ βάλουμε, θὰ πρέπει μὲ τέτοιο τρόπο νὰ συντίθενται στὸ μάτι μας ὀπτικά, ὥστε νὰ ἐξουδετερώνονται καὶ νὰ παραμένει πάλι ἡ ἐντύπωση τοῦ χρυσοῦ. Αὐτὸ εἶναι τεχνικὸ ζήτημα, ἀπαιτεῖ ἰδιαίτερη καὶ εἰδικὴ γνώση καὶ δὲν εἶναι θέμα τῆς συζήτησής μας, ὅμως ἀπλῶς τὸ ἀναφέρω, γιὰ νὰ γνωρίζετε ὅτι τὰ χρώματα ὑπακούουν σὲ κανόνες, δὲν μπαίνουν αὐθαίρετα, δὲν ὑπάρχει τίποτα αὐθαίρετο, καμμία κίνηση ποῦ θὰ μπορούσε νὰ γίνει, χωρὶς νὰ ὑπάρχει ἓνας συγκεκριμένος λόγος νὰ γίνει.

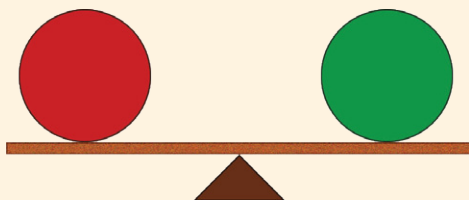
Μποροῦμε, ὅμως, νὰ ποῦμε ποιὸς εἶναι ὁ γενικὸς κανόνας, ἀπὸ τὸν ὁποῖον ἀπορρέουν ὅλοι οἱ ὑπόλοιποι κανόνες ποῦ ἀφοροῦν τὴν χρῆση τοῦ χρώματος, δηλαδή τὸν τρόπο μὲ τὸν ὁποῖο θὰ κινηθῶ γιὰ νὰ βάλω τὸ χρῶμα στὴν ζωγραφικὴ. Αὐτὸς εἶναι ὁ κανόνας τῆς ἰσορροπίας ἢ ἂν θέλετε τῆς ἐξουδετέρωσης:

Θὰ πρέπει ὅλα τὰ στοιχεῖα τῆς Εἰκόνας νὰ συνεργάζονται μὲ μιὰ τέτοια ἀρμονία, ποῦ νὰ ὑπηρετοῦν τὸ σύνολο. Δὲν θὰ πρέπει σὲ καμμία περίπτωση νὰ ὑπάρχει κάτι ποῦ νὰ «βγαίνει μπροστά», μὲ ὁποιοδήποτε τρόπο.

Ἄς ποῦμε ἓνα μπλὲ ἢ ἓνα κόκκινο, κάτι ποῦ νὰ ξεφεύγει καὶ νὰ ἀποσπᾶται ἀπὸ τὸ σύνολο καὶ νὰ ἀποκτᾶ μιὰ αὐτόνομη παρουσία,

νὰ ἐντυπώνεται στὸ μάτι μας ιδιαίτερα. Ἐκτὸς ἂν σκόπιμα ὑπάρχει κάποιος λόγος νὰ τὸ κάνουμε αὐτό...

Σὲ γενικὲς γραμμές, μπορούμε νὰ εἴμαστε σίγουροι ὅτι αὐτὸ ποὺ θέλουμε εἶναι νὰ φτιάξουμε, ἓνα ἔργο, στὸ ὁποῖο τὰ στοιχεῖα εἶναι ἀπόλυτα συμφιλιωμένα, συνεργάζονται, ὑπακούουν στὰ ὅρια τῶν ιδιοτήτων τοῦ χρυσοῦ, ποὺ εἶναι ὁ καθοριστικὸς συμβολισμὸς καὶ μέσα σ' αὐτὴν τὴν σχέση, σ' αὐτὰ τὰ ὅρια, ἔχουμε τὴν χρῆση καὶ τὰ ὅρια τῆς δικῆς μας ζωγραφικῆς.

Αὐτὴ ἡ ἰσοδυναμία τῶν ἀντιθέτων στὸ χρῶμα, (διότι καὶ τὰ χρώματα ἔχουν ιδιότητες -εἶπαμε ὅτι εἶναι θερμὰ καὶ ψυχρά, φωτεινὰ ἢ σκοτεινὰ-), ὁ τρόπος ποὺ θὰ τὰ συνδυάσουμε εἶναι τέτοιος, ὥστε νὰ δημιουργοῦν μία κεντρικὴ ἰσορροπία, προκειμένου ἡ ἐντύπωση ἢ ἀρχικὴ, προτοῦ βάλουμε κάποιο χρῶμα, ἢ ἐντύπωση τοῦ χρυσοῦ, νὰ παραμένει κυρίαρχη...

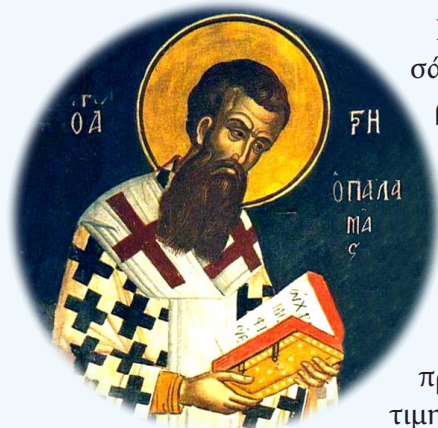
* * *

Λοιπόν, ἐδῶ θὰ πρέπει νὰ μοῦ ἐπιτρέψετε, ἐπειδὴ εἶναι καὶ τὸ ζήτημα τέτοιο, νὰ τεθεῖ ἓνα ἐρώτημα, ποὺ ἔχει ἀπασχολήσει πάρα πολὺ καὶ τοὺς Συναδέλφους, κατὰ καιροὺς, ἀλλὰ καὶ ὄχι μόνο· κατὰ πόσο ὁ ρόλος τῆς Εἰκόνας ἀφορᾷ τὴν Τέχνη, τὸ τεχνικὸ μέρος, ἢ ἀφορᾷ καὶ μία ἄλλη διάσταση, (τὴν ὁποία ἐμεῖς γνωρίζουμε ὅτι ὅπωςδήποτε τὴν ἀφορᾷ), τὸ μέσο δηλαδὴ , τὸ ὁποῖο θὰ βοηθήσει τὸν ἄνθρωπο νὰ προχωρήσει στὸν ἀγῶνα γιὰ τὴν σωτηρία του.

Ἀλλὰ, ἐπειδὴ ὑπάρχουν πολλὲς συζητήσεις καὶ ἡ Εἰκόνα ἔχει φθάσει νὰ ἔχει πολλὲς χρήσεις, νὰ ἐξετάζεται μὲ κριτήρια καλλιτεχνικά, ἀκαδημαϊκά, νὰ ἀποκτᾷ ἓνα χαρακτῆρα διακοσμητικὸ πολλὰς φορὲς στὰ σπίτια, θὰ μοῦ ἐπιτρέψετε νὰ κάνω μιὰ μικρὴ ἀναφορὰ ὡς πρὸς αὐτὸ τὸ ζήτημα...

Συνεχίζεται

ΕΥΧΗ ΕΝΩΠΙΟΝ ΤΗΣ ΕΙΚΟΝΟΣ ΤΗΣ ΘΕΟΤΟΚΟΥ

Παρθένε, Δέσποινα Θεοτόκε, ἡ κατὰ σάρκα γεννήσασα τόν Θεόν Λόγον, γνωρίζω ὅτι δέν εἶναι εὐπρεπές, οὐδέ ἄξιον εἰς ἐμέ τόν πανάσωτον, τόν ἔχοντα μεμολυσμένους τούς ὀφθαλμούς καί τά χεῖλη ἀκάθαρτα, νά ἶδω τήν Εἰκόνα Σοῦ, τῆς Ἀγνῆς, τῆς Ἀειπαρθένου, τῆς ἐχούσης τό σῶμα καί τήν ψυχήν καθαρά καί ἀμόλυντα, ἀλλ' ἀπεναντίας πρέπει νά μισηθῶ ὁ ἄσωτος καί νά ἐπιτιμηθῶ ὑπό τῆς ὑμετέρας καθαρότητος.

Πλὴν, ἐπειδή ὁ Θεός, τόν Ὅποῖον ἐγέννησες, ἔγινεν ἄνθρωπος, ὅπως καλέσῃ τούς ἁμαρτωλούς εἰς μετάνοιαν, λαμβάνω καί ἐγώ τό θάρρος καί προσέρχομαι πρὸς Σέ, παρακαλῶν μετὰ δακρῶν.

Πρόσδεξε τήν παράκλησίν μου διά τῆς ἀπαλλαγῆς τῶν πολλῶν καί χαλεπῶν πταισμάτων μου καί παρακάλεσον τόν Μονογενῆ Σου Υἱόν καί Θεόν, ὅπως ἐλεήσῃ τήν ἀθλίαν καί ταλαίπωρον ψυχήν μου. **Διότι** διά τό πλῆθος τῶν ἀνομιῶν μου ἐμποδίζομαι νά στρέψω τό βλέμμα μου πρὸς Αὐτόν καί νά ζητήσω συγχώρησιν καί διά αὐτό Σέ προβάλλω μεσίτριαν.

Ἀπολαύσας πολλῶν καί μεγάλων δωρεῶν παρά τοῦ δημιουργήσαντός με Θεοῦ, ἐφάνην ἄθλιος καί ἀχάριστος ὁμοιωθεὶς μέ τά ἀνόητα κτήνη· πτωχεύσας εἰς τὰ ἀρετάς, πλουτήσας εἰς τὰ πάθη, βεβαρυμένος μέ ἐντροπήν, ἐστερημένος θείας παρρησίας, κατακεκριμένος ὑπό τοῦ Θεοῦ, θρηνούμενος ὑπό τῶν ἀγγέλων, χλευαζόμενος ὑπό τοῦ δαίμονος καί μισούμενος ὑπό τῶν ἀνθρώπων· ἐλεγχόμενος ὑπό τῆς συνειδήσεως, ἐντροπόμενος διά τὰ πονηρά μου ἔργα, νεκρός ὑπάρχων πρό τοῦ θανάτου καί πρό τῆς Κρίσεως αὐτοκατάκριτος καί πρό τῆς ἀτελευτήτου κολάσεως τυγχάνων αὐτοτιμώρητος ὑπό τῆς ἀπογνώσεως. **Διὰ** τοῦτο καταφεύγω εἰς τήν ἰδικήν Σου καί μόνην βοήθειαν, Δέσποινα Θεοτόκε, ὁ μυρίων ταλάντων ὀφειλέτης, ὁ ἀσώτως τήν πατρικήν οὐσίαν δαπανήσας, ὁ παρανομήσας ὑπέρ τόν Μανασσῆν, ὁ γενόμενος ἄσπλαχνος ὑπέρ τόν πλούσιον, ὁ λαίμαργος δοῦλος, τό δοχεῖον τῶν πονηρῶν λογισμῶν, ὁ θησαυροφύλαξ

Ἱερὰ Εἰκόνα
Παναγίας Μυρτιδιωτίσσης
᾽Ενας ἀνεκτίμητος Θησαυρὸς
Σύναξις: 24η Σεπτεμβρίου

Μία ἱστορικὴ Εἰκόνα, ἀπὸ τὰ εὐλογημένα μέρη τῆς Μικρᾶς Ἀσίας, ἦλθε τὸ 1966 στὸ Μοναστηράκι τῶν Ἀγίων Κυπριανοῦ καὶ Ἰουστίνης, στὴν Φυλὴ Ἀττικῆς, καὶ ἀπὸ τότε εἶναι θησαυρισμένη στὴν πρώτη μικρὴ Ἐκκλησία τῆς Μονῆς καὶ λάμπει μὲ τὴν ὀλοφώτεινη παρουσία Της καὶ ἐνισχύει τὴν Ἀδελφότητά στὸν πολυμέτωπο ἀγῶνα της...

Τὸ «Θεομητορικὸ χρονικὸ» αὐτῆς τῆς Ἁγίας Εἰκό- νος διηγεῖται ἡ ἀείμνηστος δωρήτρια Παρασκευὴ Στεφανίδου, ἥδη κεκοιμημένη, μὲ τρόπο ἀπλὸ καὶ ζωντανό:

«Εἶμαι Μικρασιάτισσα. Ζοῦσα μέσα στὴν Σμύρνη. Ἦμουν τεσσάρων ἐτῶν, ὅταν ἀπέθανε ἡ μητέρα μου. Ἦλθε ἡ γιαγιά μου καὶ μὲ πῆρε σ' ἓνα χωριὸ τῆς Σμύρνης, τὸ Μεντοχώρι.

Στὴν μεγάλη συμφορὰ τοῦ 1922, σφάξανε τὸν γυιὸ τῆς γιαγιάς μου. Τότε ἡ γιαγιά μου εἶπε νὰ φύγουμε μὲ τίς κόρες της, “γιὰ νὰ μὴ τίς ἀτιμάσουν οἱ Τοῦρκοι”...

Τὴν νύκτα, καθὼς πέρναγε τὸ τραῖνο ἀπὸ τὸ Χωρόσκοιο (προάστειο τῆς Σμύρνης, ὅπου ἦταν ἓνας Ναὸς τῆς Ἁγίας Ἀναστασίας), ἡ γιαγιά εἶπε νὰ μὲ κατεβάσουν, γιὰ νὰ πάω στὸν Ναὸ τῆς Ἁγίας. Ἐκεῖ ἦταν ὁ πατέρας μου, ὁ ὁποῖος κανόνιζε γιὰ τὰ λάδια, φρόντιζε τὴν Ἐκκλησία...

Καθὼς πῆκα, ἔτρεξα μὲ λαχτára νὰ προσκυνήσω τὴν Εἰκόνα τῆς Παναγίας. Τότε ἡ Καλόγρια ξεκρέμασε τὴν Εἰκόνα καὶ μοῦ εἶπε: «Πάρε Τὴν, παιδάκι μου, γιατί σὲ τρεῖς ἡμέρες θὰ κάψουνε τὸ χωριὸ οἱ Τοῦρκοι».

Τὴν ἐπῆρα καὶ καθὼς πῆγαινα σπίτι, μὲ εἶδε ὁ πατέρας μου, ἔκοψε μιὰ βέργα καὶ μὲ ἔδειρε, λέγοντας νὰ πάω πίσω τὴν Εἰκόνα, διότι νόμιζε ὅτι Τὴν εἶχα κλέψει. Μόλις μπήκαμε στὴν Ἐκκλησία, εἶδαμε τὴν Καλόγρια πεθαμένη στὸ στασίδι.

Ὁ πατέρας, γεμάτος δέος, ἐπίστευσε ὅτι ἡ ἁγία Εἰκόνα μοῦ δωρήθηκε καί, ἀφοῦ ἐνταφίασε τὴν Μοναχὴ, ἐφόρτωσε σ' ἓνα κάρο ὅλες τίς Εἰκόνες καὶ τίς ἐπῆγε στὸ Κορδελλιό, γιὰ νὰ μὴ τίς κάψουν οἱ Τοῦρκοι.

Τότε ὁ πατέρας μου ἔβγαλε τὴν καμιζόλα του καὶ ἀφοῦ τύλιξε τὴν Εἰκόνα τῆς Παναγίας, μοῦ Τὴν ἔδωσε λέγοντας: “Στὸ ἐξῆς Αὐτὴ θὰ εἶναι ἡ μάννα σου, ὁ πατέρας σου καὶ θὰ σὲ φυλάξῃ ἀπὸ κάθε κακό”.

Ὅταν ἐφθάσαμε στὸ Κορδελλιό, πῆραν τὸν πατέρα μου οἱ Τοῦρκοι αἰχμάλωτο... Μετὰ ἔβαλαν καὶ στὴν Σμύρνη φωτιά...

Καθὼς λοιπὸν καιγόταν ἡ πόλις, οἱ Τοῦρκοι ἔσφαζαν τὰ μωρά: τὰ πετοῦσαν στὸν ἀέρα καὶ προτείνοντας τὰ ξίφη τους, τὰ κάρφωναν καὶ ὕστερα τὰ τίναζαν.

Ἡ μητριὰ μου ἀπὸ τὸν φόβο μὴ σφάξουν τὸν γυιὸ της, ἔστειλε ἐμένα νὰ φέρω νερό. Λίγο πρὶν ὅμως εἶχε συμβῇ τὸ ἐξῆς: καθὼς κρατοῦσα τὴν ἁγία Εἰκόνα τῆς Παναγίας μας, ἡ μητριὰ μου εἶπε: “Αὐτὸ τὸ παλιόσάνιδο θὰ μᾶς σώσῃ;...”, καὶ πέταξε τὴν Εἰκόνα στὴν θάλασσα, ἐκεῖ ὅπου ἔσφαζαν τὰ Ἑλληνόπουλα!...

Ὅταν λοιπὸν ἐπῆγα γιὰ νερό, ἓνας Τοῦρκος ἐπεχείρησε νὰ μὲ σφάξῃ, ἀλλὰ ἓνας ναύτης συμμαχικοῦ πλοῖου μὲ ἔσωσε καὶ μὲ ὠδήγησε στὸ σαλόνι τοῦ πλοίου...

Ἐγὼ ἔκλαιγα καὶ ζητοῦσα τὴν Παναγία μου, ἀλλὰ δὲν μὲ καταλάβαιναν, διότι ἦσαν ξένοι. Μοῦ δίνανε γλυκά, μὲ πῆγανε σ' ἓνα δωμάτιο καὶ μοῦ ἔδειξαν μιὰ κούκλα, ἀλλὰ ἐγὼ ὅλο ἔκλαιγα.

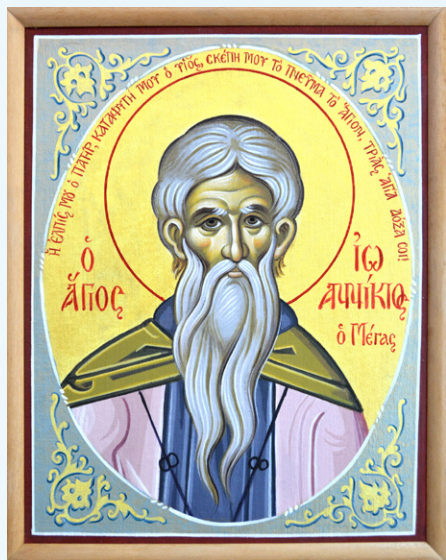
Ξαφνικά, ἐμφανίσθηκε μπροστὰ μου ἡ πεθαμένη Καλόγρια τῆς Ἁγίας Ἀναστασίας καὶ μοῦ λέει: “Πατὶ κλαῖς, παιδί μου;”.

Τῆς ἐξήγησα, ὅτι πῆραν τὴν Παναγία μου καὶ τὴν ἔριξαν στὴν θάλασσα. Μὲ παρηγόρησε καὶ μοῦ εἶπε: “Νά, ἡ Παναγία σου!...”, καὶ ἐξαφανίσθηκε. Γυρνῶ καὶ βλέπω δίπλα μου τὴν ἁγία Εἰκόνα, διπλωμένη στὴν καμιζόλα τοῦ πατέρα μου, βρεγμένη ἀπὸ τὴν θάλασσα, καὶ ἄρχισα νὰ φωνάζω ἀπὸ χαρά.

Ὁ ναύτης, ποῦ μὲ εἶχε σώσει, ἐθαύμαζε γιὰ ὅ,τι ἔγινε καὶ μὲ πῆρε μαζὶ μὲ τὴν Εἰκόνα ἔξω καὶ εἶπε στὸν κόσμο, ποῦ ἤδη εἶχε γεμίσει τὸ καράβι, τὸ θαῦμα»...

Ἅγιος Ἰωαννίκιος, ὁ Μέγας

Μνήμη: 4η Νοεμβρίου

Ὁ τύραννος Θεόφιλος κατεδίωκε ἀγρίως τὴν Ἐκκλησία καὶ ἰδιαίτερως τοὺς Μοναχοὺς, πὺν ὑπερασπίζονταν τὶς ἅγιες Εἰκόνες.

Ὁ Θεός φανέρωσε τὴ δύναμη τῆς ἀληθινῆς Πίστεως κάνοντας νέα θαύματα, μὲ μεσολαβητὴ τὸν ἅγιο Ἰωαννίκιο τὸν Μέγα.

Καθώς, πρὸς τὸ τέλος τῆς ζωῆς του, ὁ Θεόφιλος (841) ἄρχισε νὰ ἀμφιβάλλει γιὰ τὴν ὀρθότητα ὧσων πίστευε, ἀπέστειλε μερικoὺς ἀγγελιοφόρους τοῦ στὸν Ἅγιο, γιὰ νὰ λάβει συμβουλές.

Ὁ μακάριος Γέρων ἦταν κατηγορηματικός. Τοὺς εἶπε:

Ἵποιος δὲν ἀποτίει τὴν ὀφειλομένη τιμὴ στὶς Εἰκόνες τοῦ Χριστοῦ, τῆς Θεοτόκου καὶ τῶν Ἀγίων, δὲν θὰ μπορέσει νὰ γίνῃ δεκτὸς στὴ Βασιλεία τῶν Οὐρανῶν, ἀκόμη καὶ ἂν ἔζησε μιὰ κατὰ τὰ ἄλλα ἐνάρετη ζωή. Ὅπως ἀκριβῶς ὅσοι περιφρονοῦν τὴ δική σου εἰκόνα, βασιλέα, τιμωροῦνται αὐστηρά, τὸ ἴδιο καὶ ὅσοι ἐμπαίζουν τὴν Εἰκόνα τοῦ Χριστοῦ θὰ ριφθοῦν στὸ αἰώνιο πῦρ.

Λέγεται, ὅτι τὸν ἐπόμενο χρόνο, καθὼς ὁ Θεόφιλος ἦταν στὰ τελευταῖα του, εἶπε νὰ τοῦ φέρουν μία Εἰκόνα τοῦ Χριστοῦ καὶ τὴν ἀσπάσθηκε μὲ δάκρυα πρὶν ξεψυχήσει.

Ἡ γυναίκα του, ἡ εὐσεβεστάτη αὐγούστα Θεοδώρα (+11 Φεβρ.), φρόντισε γρήγορα νὰ χειροτονηθεῖ ὁ ἅγιος Μεθόδιος ὁ Ὁμολογητὴς πατριάρχης Κωνσταντινουπόλεως (+14 Ἰουν.), κατὰ τὴν προφητεία τοῦ ὁσίου Ἰωαννικίου, καὶ ἀποκατέστησε, ἔτσι, τὴν τιμὴ τῶν ἁγίων Εἰκόνων, ὀριστικά (842)...

«Νέος Συναξαριστὴς τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας»
Τόμ. 3ος - Νοέμβριος. Ἐκδόσεις «Ἰνδικτος»

■ «'Ο νοῦς μου ὁμως εἶχε γεμίσει ἀπὸ τὴν ὁμορφιὰ τῆς Βασίλισσας»

Γέρων Γελάσιος*

Ἕνα ἄνθος τῆς Μικρασιατικῆς εὐσέβειας

Στὶς Φώκιες τῆς Μικρᾶς Ἀσίας πρωτοεἶδε τὸν ἥλιο ὁ Γέρων Γελάσιος. **Γ**εννήθηκε τὸ 1904, καὶ μέχρι τὸν φρικτὸ διωγμὸ τοῦ 1922 γαλουχήθηκε μὲ τὰ νάματα καὶ τὶς παραδόσεις τῆς Μικρασιατικῆς εὐσέβειας.

Μικρὸς πῆγαινε στὰ ἐξωκκλήσια τῶν νησιῶν ποὺ ἦταν μπροστὰ στὸ λιμάνι, κι ὅταν γύριζε ρωτοῦσε τὴν μητέρα του:

- **Μ**άνα, ποιά εἶναι ἡ γυναίκα ποὺ κρατάει τὸ παιδί στὴν ἀγκαλιά της μέσα στὴν ἐκκλησία;

- **Ἡ** κυρὰ Παναγιά, ἀπαντοῦσε ἐκείνη γλυκά, μὲ τὸν ἀφέντη τὸν Χριστό.

Ἀπὸ μικρὸς ὁ Γέροντας ἐβλεπε χειροπιαστὴ στὴν ζωὴ του τὴν προστασία τῆς Παναγίας καὶ τὴν καθοδήγησή Της.

* * *

Σὲ ἡλικία 15 χρονῶν κατατάσσεται ἐθελοντὴς στὸν συμμαχικὸ στρατό, φλεγόμενος ἀπὸ ζῆλο γιὰ τὴν Μεγάλῃ Ἑλλάδα. **Τότε** σ' ἓνα ναυάγιο στὴν Μεσόγειο σώθηκε θαυματουργικὰ ἀπὸ τὴν Παναγία καὶ τὸν Ἅγιο Νικόλαο, ἀφοῦ πάλεψε τρία μερόνυχτα στὸ ἀνοικτὸ πέλαγος.

Στὴν Μυτιλήνη, ὅπου ἐγκαταστάθηκε μετὰ τὴν Μικρασιατικὴ καταστροφὴ, εἶχε παρηγοριά του τὴν Παναγία τῆς Ἀγιάσου. **Τὰ** τάματα ποὺ Τῆς εἶχε κάνει σὰν ψαρὰς καὶ ναυτικός, τὰ ξεπλήρωσε ἀργότερα σὰν Μοναχός, ἐκδηλώνοντας ἔτσι τὴν εὐχαριστία καὶ εὐγνωμοσύνη του γιὰ τὴν βοήθειά Της.

«Τὸ 1928, διηγεῖται ὁ ἴδιος, ταξίδεψα μὲ τὸ καϊκι μας ἔξω ἀπὸ τὴν Τήνο. **Ὁ** καιρὸς ἦταν καλὸς καὶ τὸ καϊκι ἔτρεχε μὲ 8 μίλια.

- **Βρὲ** Ἀντώνη, εἶπα στὸν ἀδελφό μου, ἐπιθυμῶ νὰ προσκυνήσουμε τὴν Παναγία.

Ἐκεῖνος ὁμως ἀρνήθηκε:

- **Τέτοιον** καιρὸ δὲν θὰ τὸν ξαναβροῦμε. **Ἐμεῖς** τὸ πρωῒ θὰ εἴμαστε στὸν Πειραιά.

Τί νὰ ἔλεγα; **Ὁ** Ἀντώνης ἦταν μεγαλύτερος. **Ἐκα-**να λοιπὸν βόλτες στὸ κατάστρωμα, μέχρι ποὺ πλησιάσαμε 300-400 μέτρα στὸ λιμάνι. **Τότε** ξαφνικὰ κόπηκε ὁ ἀέρας. **Ἡ** θάλασσα ἔγινε λάδι γύρω ἀπ' τὸ καϊκι. **Κρέμασαν** τὰ πανιά. **Τὶ** παράξενο ὁμως! **Ἡ** μπουνάτσα ἔγινε μόνο γιὰ μᾶς. **Πιὸ** πέρα ὁ ἀέρας βούιζε. **Ἦταν** Πάσχα. **Βγήκαμε** καὶ προσκυνήσαμε. **Ἐκεῖ** ἄκουσα γιὰ πρώτη φορὰ τὸ «Ὁ Ἄγγελος ἐβόα».

Ἀργότερα ἡ Παναγία κάλεσε μὲ θαυμαστὸ τρόπο τὸν π. Γελάσιο ἀπὸ τὸ καῖκι τοῦ στοῦ Περιβόλι Της.

«**Μ**ὶὰ νύκτα στὸν ὕπνο μου, διηγεῖται ὁ Γέροντας, μοῦ φάνηκε πὼς ἦταν πολὺς λαὸς συγκεντρωμένος γιὰ νὰ ὑποδεχθεῖ τὴν Βασίλισσα. **Ἀ**πὸ μακριὰ φάνηκαν “τ’ ἀλόγατα” ποὺ τρέχανε σέρνοντας πίσω χρυσὴ ἄμαξα. **Π**άνω τῆς καθόταν ἡ Βασίλισσα μὲ πλῆθος δορυφόρων καὶ ἀξιωματικῶν. **Ξ**αφνικὰ κάποιος μὲ ἄρπαξε καὶ μὲ ἀνέβασε στὴν ἄμαξα, στοῦ πίσω μέρος. **Σ**ὲ λίγο φθάσαμε σ’ ἓνα κάστρο μὲ πύργους καὶ λαμπρὸ παλάτι. **Ἐ**κεῖ ἡ Βασίλισσα κατέβηκε. **Δ**ὲν πρόλαβα ὅμως νὰ τὴν δῶ καθαρά. **Π**ρόσεξα μόνο τὸ ἓνα μέρος τοῦ προσώπου Της, καθὼς ἀνέβαινε τὶς σκάλες τοῦ παλατιοῦ.

Εὑπνησα! **Β**γῆκα ἔξω καὶ πῆγα στοῦ καφενεῖο, ὅπου ἦταν καὶ ἄλλοι ναυτικοί. **Β**ρισκόμουν στοῦ Πασαλιμάνι μὲ τὸ καῖκι μου φορτωμένο. **Ὁ** νοῦς μου ὅμως εἶχε γεμίσει ἀπὸ τὴν ὁμορφιὰ τῆς Βασίλισσας.

Ἀργότερα συνάντησα κάποιον Ἀγιαννανίτη Μοναχό. **Τ**οῦ διηγήθηκα τ’ ὄνειρό μου κι ἐκεῖνος μοῦ ἐξήγησε πὼς μὲ καλεῖ ἡ Παναγία στοῦ Ἁγίου Ὁρος νὰ γίνω πιστὸς Της ἀκόλουθος.

Ἡ καρδιά μου γιὰ λίγο διχάστηκε. **Ν**ίκησε ὅμως ἡ ἀγάπη τῆς Βασίλισσας. **Τ**ὴν ἴδια μέρα ἐγκατέλειψα κι ἐγώ, σὰν τοὺς Ἀποστόλους, πλοῖο φορτωμένο, ἀδελφό, γονεῖς, καὶ ξεκίνησα γιὰ τὸν Ἄθω. **Μ**πῆκα στοῦ Καθολικὸ νὰ προσκυνήσω. **Τ**ὴν ὥρα ἐκεῖνη ψαλλόταν ἡ Θεία Λειτουργία. **Σ**τὴν Θεομητορικὴ Εἰκόνα τοῦ τέμπλου ἀνεγνώρισα τὴν Βασίλισσα τοῦ ὁνείρου μου! **Ἔ**σπευσα νὰ Τὴν ἀσπασθῶ, ὅποτε ὁ διακο-Θεόδωρος, ποὺ στεκόταν ἐκεῖ, μοῦ εἶπε:

- **Χ**άθηκαν οἱ Εἰκόνες τῆς Παναγίας, παιδί μου, καὶ ἤρθες στοῦ τέμπλο νὰ προσκυνήσεις;

Ἀλλά, βέβαια, ποὺ νὰ ἤξερε τὴν δική μου καρδιά...».

(*) Ἑμφανίσεις καὶ Θαύματα τῆς Παναγίας, ἔκδοσις Ἱερᾶς Μονῆς Παρακλήτου, Ὠρωπὸς Ἀττικῆς 1996, ἔκδοσις Ζ', σελ. 152-154. • Ἐπιμέλ. ἡμετ.

τῶν αἰσchrῶν καὶ ρυπαρῶν λόγων καὶ ὁ
ξένος πάσης ἀγαθῆς ἐργασίας.

Ἐλεήσόν μου τὴν ταπεινῶσιν
καὶ συμπάθησόν μου τὴν ἀσθέ-
νειαν. **Μ**εγάλην ἔχεις τὴν παρρη-
σίαν πρὸς τόν ἐκ Σοῦ τεχθέντα
καὶ οὐδεὶς δύναται ὡς Σὺ, **Μ**ῆτερ
τοῦ Θεοῦ. **Δ**ι' ὅλα ἔχεις τὴν ἰσχύν, ὡς

ὑπερέχουσα πάντων τῶν κτισμάτων καὶ

δέν εἶναι ἀδύνατον εἰς Σέ οὐδέν, ἐάν θελήσης. **Μ**ή λοιπόν παραβλέ-
ψῃς τὰ δάκρυά μου, μή ἀηδιάσῃς τόν στεναγμόν μου, μή ἀποστραφῇς
τόν πόνον τῆς καρδίας μου, μή ἐντροπιάσῃς τὴν πρὸς Σέ προσδο-
κίαν μου, ἀλλὰ διὰ τῶν μητρικῶν Σου δεήσεων βίασον τὴν εὐσπλα-
χνίαν τοῦ ἀγαθοῦ Υἱοῦ Σου καὶ Θεοῦ καὶ ἀξιώσόν με τόν ταλαίπωρον
καὶ ἀνάξιον δοῦλόν Σου ν' ἀπολαύσω τό πρῶτον καὶ ἀρχαῖον κάλλος
καὶ τὴν ἀπομάκρυνσιν τῶν παθῶν, διὰ νά ἐλευθερωθῶ ἀπό τὰς ἀμαρτίας
καὶ νά γίνω ὑπηρέτης τῆς δικαιοσύνης, νά ἐκδυθῶ τόν μiasμόν τῆς
σαρκικῆς ἡδονῆς καὶ νά ἐνδυθῶ τόν ἀγιασμόν τῆς ψυχικῆς καθαρότητος,
νά νεκρωθῶ διὰ τόν κόσμον καὶ νά ζήσω ἐν τῇ ἀρετῇ.

Ὁδοιποροῦντά με συνόδευσον, πλέοντα ἐν θαλάσῃ σύμπλευσον, ἀ-
γρυπνοῦντα με ἐνίσχυσον, θλιβόμενον παρηγόρησον, ὀλιγοψυχοῦντα πα-
ρακάλεσον, ἀσθενοῦντα δώρησαί μοι τὴν ἴασιν, ἀδικούμενον ρῦσαί με,
συκοφαντούμενον ἀθώωσον, εἰς θάνατον κινδυνεύοντα προφθάσασα
λύτρωσόν με, εἰς τοὺς ἀοράτους ἐχθρούς δεῖξον με καθ' ἐκάστην φοβερὸν.

Ναί, ὑπεράγαθε Δέσποινα Θεοτόκε, ἡ μετὰ Θεόν ἐλπίς πάντων τῶν πε-
ράτων τῆς γῆς, ἐπάκουσον τῶν οἰκτρῶν δεήσεων καὶ μή μέ ἐντροπιάσῃς
ἀπό τῆς προσδοκίας μου. **Τ**όν βρασμόν τῆς σαρκὸς κατάπαυσον, τὴν ἐν
τῇ ψυχῇ μου ἀγριωτάτην ταραχὴν κατεύνασον, τόν πικρόν θυμόν κατα-
πράυνον, τόν τύφον καὶ τὴν ἀλαζονίαν τῆς ματαιίας οἰήσεως ἐκ τοῦ νοός
μου ἀφάνισον, τὰς νυκτερινὰς φαντασίας τῶν πονηρῶν πνευμάτων καὶ τὰς
καθημερινὰς ἀκαθάρτους προσβολὰς ἀπομάκρυνον τῆς καρδίας μου. **Π**αί-
δευσόν μου τὴν γλῶσσαν, ἵνα ὁμιλῇ τά συμφέροντα, δίδαξον τοὺς ὀφθαλ-
μούς μου νά βλέπουν ὀρθῶς τὴν ὁδὸν τῆς ἀρετῆς, ἐνίσχυσον τοὺς πόδας
μου, ἵνα βαδίζουν τὴν μακαρίαν ὁδὸν τῶν ἐντολῶν τοῦ Θεοῦ, τὰς χεῖράς μου
ἀγίασον, ἵνα ἀξίως αἶρω αὐτάς πρὸς τόν Ὑψιστον. **Κ**αθάρίσόν μου τό στόμα

ἵνα μετά παρρησίας ἐπικαλῆται τόν Πανάγιον Πατέρα καί Θεόν. Ἄνοιξόν μου τά ὦτα, ἵνα ἀκούω αἰσθητῶς καί νοητῶς τά ὑπέρ μέλι καί κηρίον γλυκύτερα λόγια τῶν Ἁγίων Γραφῶν καί βιώ ταῦτα ἐνισχυόμενος ὑπό Σοῦ.

Δός μοι καιρόν μετανοίας, λογισμοῦ ἐπιστροφῆν, ἐλευθέρωσόν με ἐξ αἰφνιδίου θανάτου καί ἀπάλλαξόν με κατακεκριμένον ὑπό τῆς συνειδήσεως. Καί τελευταῖον, ἐλθέ κοντά μου κατά τόν χωρισμόν τῆς ψυχῆς μου ἀπό τοῦ ἁθλίου μου σώματος, ἵνα ἐλαφρύνης τήν ἀφόρητον αὐτήν βίαν, ἀνακουφίσῃς τόν ἀνέκφραστον πόνον, παρηγορήσῃς τήν ἀπαρμύθητον στενοχωρίαν. Ἵνα τῆς σκοτεινῆς μορφῆς τῶν δαιμόνων λυτρώσῃς, παραμερίζουσα τόν ἄρχοντα τοῦ σκότους καί σχίζουσα τά χειρόγραφα τῶν πολλῶν μου ἁμαρτιῶν. Καί ἵνα μέ οἰκειώσῃς μέ τόν Θεόν καί μέ κατ'αξιώσῃς τῆς ἐκ δεξιῶν Αὐτοῦ παραστάσεως ἐν τῷ φοβερῷ Κριτηρίῳ καί νά ποιήσῃς με κληρονόμον τῶν αἰώνιων καί ἀδιαφθόρων ἀγαθῶν.

Ταύτην τήν ἐξομολόγησιν Σοῦ κάμνω, Δεσποινά μου Θεοτόκε, τό φῶς τῶν ἐσκοτισμένων μου ὀφθαλμῶν καί παραμυθία τῆς ζωῆς μου, ἡ μετά Θεόν ἐλπίς καί προστασία μου, τήν ὁποῖαν δέξαι εὐμενῶς καί καθάρισόν με ἀπό παντός μολυσμοῦ σαρκός καί πνεύματος καί ἀξιώσόν με εἰς τήν παροῦσαν ζωήν ἀκατακρίτως νά μετέχω τοῦ Παναγίου καί Ἀχράντου Σώματος καί Αἵματος τοῦ Υἱοῦ Σου καί Θεοῦ. Εἰς δέ τήν μέλλουσαν, τῆς γλυκυτάτης οὐρανίου τροφῆς τοῦ Παραδείσου, ἔνθα εἶναι ἡ κατοικία πάντων τῶν εὐφραινομένων. Τούτων δέ τῶν ἀγαθῶν τυχόν ὁ ἅθλιος, δοξάζω εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων τό πάντιμον καί μεγαλοπρεπές Ὄνομα τοῦ Υἱοῦ Σου καί Θεοῦ, τοῦ δεχομένου πάντας τοὺς μετανοοῦντας ἐξ ὅλης ψυχῆς διά Σέ τήν γενομένην μεσίτριαν καί ἐγγυήτριαν πάντων τῶν ἁμαρτωλῶν, διότι διά Σοῦ Πανύμνητε καί Ὑπεράγαθε Δέσποινα περισώζεται ὁλόκληρος ἡ ἀνθρωπίνη φύσις, αἰνοῦσα καί εὐλογοῦσα Πατέρα καί Υἱόν καί Ἅγιον Πνεῦμα, τήν Παναγίαν Τριάδα.

Ίστολόγιο (blog):
agiografikesmeletes.blogspot.gr

e-mail
eee@agiografia.org